

Výstavka k jubileu J. C. HRONSKÉHO

150a Bibiana
Hoci nás od okruhého nedožitého jubilea velikána slovenskej literatúry Jozefa Cigera Hronského deli ešte niekoľko týždňov, bratislavská Bibiana ho už pár týždňov avizuje miniatúrnou výstavkou jeho kníh a ilustrácií Jaroslava Vodrážku.

J. C. Hronský sa narodil 23. februára 1896 vo Zvolene, umrel 13. júla 1960 v Argentíne. Výstavka v Bibiane návštevníkov zoznamuje celkom pochopiteľne len s jeho tvorbou pre deti a mládež, ale celkom samozrejme pripomína Hronského postavenie v slovenskej literatúre vôbec a nielen v nej.

Hronský bol viac ako spisovateľ – bol geniálnym orga-

nvieracími hrdinami nevdojak stotožníme, akoby nielen deti, ale mláďatká vôbec mali voľačo spoločné, hádam neskalenú radosť zo života.

Hronský – pôvodným povoláním učiteľ – sa nezabudnuteľným spôsobom zapísal do povedomia našich detí. Väčšina jeho knížiek pre ne vyšla v období rokov 1925–1941. A rovnako väčšina z nich vyšla v Matici slovenskej, ktorá sa spisovateľovi stala osudom.

AVÍZO Z BIBIANY

nizátorom, vynikajúcim kultúrnym činiteľom, iniciátorom gigantického vzopätia národného ducha na krídlach Maticice slovenskej. Napriek tomuto ohromujúcemu výkonu v oblastiach mimoliterárnych zanechal po sebe rovnako ohromujúce a fascinujúce literárne dielo. Doba mu dala sotva tri desaťročia na to, aby sa na literárnej postati vztýčil nevyvrátiteľným spôsobom. Ani obdobie najtemnejšieho temna a sivové mračná stalinskej krutovlády nedokázali ho vyhnúť z pamäti národa a stiahnuť z literárneho neba jeho hviezdu. Sotva sa mračná rozptýlili, zaligotala sa nad našimi hlavami ako betlehemska hviezda, sľubujúca spasenie a nádej. Slovensko bez Hronského by bolo menej Slovenskom a my bez jeho zurčiacého, spievajúceho slova by sme sa ešte len učili rozprávať.

V Bibiane si chválihodným, aj keď skromným spôsobom uctili jeho veľkosť, ktorú rovnako potvrdzujú jeho diela pre najmenších ako tie, ktoré sú určené pre tzv. veľkých čitateľov. Len si napochytr spočítajme, koľké generácie boli odkojené na mliečku jeho Troch múdrych kozliatok? Koľkým z nás boli blízki jeho Budkáčik a Dubkáčik a rodina Zajkovcov zo Smeleho zajka a Smeleho zajka v Afrike? Hronského čire, uvoľnené a vtipné rozprávania o živote zvieratiek je natoľko poľudštené, že sa s jeho

Hronský a Vodrážka – tam takisto môžeme zazrieť voľačo osudové v ich spolenectve. Jaroslav Vodrážka stál pri zrode väčšiny Hronského knížiek pre deti. Ťažko budeme skúmať a presvecovať ich vzťah, ktorého výsledkom je zaiste kongeniálne výtvarné dielo. Je to zvláštne a pozoruhodné, lebo Vodrážkova hviezda nedosahovala intenzitu Hronského stálice. Ich pokorné bratstvo a vytrvalá spolupráca bola priateľstvom a pracovným kontaktom pokorných a tichých srdcom, ktorým vždy budú patriť najväčšie kráľovstvá aj z tohto sveta.

V Bibiane nenápadným spôsobom podčiarkli a dopovedali to, čo sme donedávna zamlčovali a báli sa vyznať verejne. Dali však avízo, a to by malo byť signálom pre učiteľov i rodičov, aby sa pokúsili znovuobjaviť Hronského literárne dielo. Výstava v Bibiane potrvá do 17. marca.

Druhým symbolickým počínom Bibiany je výstava MALOVANÉ DREVO, otvorená 29. 1. 1991. Edita a Róbert ŽILÍKOVCI na nej vystavujú interiérové drevené plastiky a hračky, inšpirované ľudovým tvaroslovím, fantazijnosťou rozprávok a balád, vtipom a múdrosťou, skrátka duchom národa. Hronský s Vodrážkom budú mať v Bibiane prinajmenšom vhodnú a rovnocennú alternáciu, aj keď si k nej budete musieť vyšliapať pár schodov dohora. Pre deti to však zaiste bude hračka. Dúfam, že ich pozvanie na obidve výstavy prijímú aj dospelí. (rd)